

УДК 378.115:37.04

THE ROLE OF DIGITAL TECHNOLOGIES IN FORMING SELF-EDUCATION COMPETENCE OF FUTURE HIGH SCHOOL TEACHERS

РОЛЬ ЦИФРОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ФОРМУВАННІ САМООСВІТНЬОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ВИКЛАДАЧІВ ВИЩОЇ ШКОЛИ

Яна Топольник

доктор педагогічних наук, професор,
E-mail: yannetkatop@gmail.com
ORCID 0000-0001-7885-9454
ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет», Україна

Yana Topolnyk

D.Sc. in Pedagogy, Professor,
E-mail: yannetkatop@gmail.com
ORCID 0000-0001-7885-9454
SHEI "Donbas State Pedagogical University", Ukraine

Айін Цзянь

здобувач 2 (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності 011 Освітні, педагогічні науки
E-mail: 420055430@qq.com
ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет», Україна

Aiying Jian

applicant of 2 (master's) level higher education specialty 011 Educational, pedagogical sciences
E-mail: 420055430@qq.com
SHEI "Donbas State Pedagogical University", Ukraine

ABSTRACT

The accelerated growth of digital technologies has led to a profound transformation in the field of higher education, reshaping traditional teaching methodologies and student learning experiences. This paper delves into the pivotal role digital technologies play in developing self-educational competence among future higher education instructors. In today's rapidly evolving educational landscape, educators are required not only to teach effectively but also to continuously update their own knowledge and skills to stay relevant in their profession. The ability to engage in self-directed learning is therefore becoming increasingly critical. Digital tools, including online platforms, learning management systems (LMS), and open educational resources (OER), offer diverse and flexible learning pathways, providing future educators with the opportunity to acquire, evaluate, and apply knowledge independently. These technologies facilitate access to up-to-date research, foster global collaboration, and allow for the customization of learning experiences based on individual needs and preferences. Despite their potential, however, the development of self-educational competence through digital technologies is not without challenges. The effectiveness of these tools largely depends on several key factors, such as the learners' digital literacy, their motivation for continuous learning, and the structure and support provided within teacher training programs. Without proper guidance, students may face difficulties, including information overload or an inability to effectively manage the vast array of digital resources available. This paper emphasizes the importance of equipping future educators with the skills to navigate digital learning environments and integrate them into their professional development. The research findings suggest that digital technologies can significantly enhance self-educational competence, but their success relies on a strategic and balanced

implementation. The study concludes by recommending further research into specific digital tools and pedagogical strategies that most effectively promote lifelong learning and continuous professional growth for educators, ensuring they remain adaptable and effective in an ever-changing educational environment.

Key words: *digital technologies, self-educational competence, higher education instructors, online platforms, open educational resources, professional development, teacher training, lifelong learning, digital literacy.*

Актуальність теми. Сучасна система освіти переживає кардинальні зміни, пов'язані з інтеграцією цифрових технологій у всі аспекти навчально-виховного процесу. Цифровізація стала одним із головних чинників трансформації вищої школи, змінюючи не лише методи викладання, але й способи отримання та поширення знань. Особливо актуальним цей процес є для підготовки майбутніх викладачів вищої школи, оскільки вони повинні не тільки володіти сучасними педагогічними методиками, але й бути готовими до постійного самостійного навчання та вдосконалення своїх професійних компетентностей. Здатність до самоосвіти є однією з ключових навичок викладача в умовах швидких змін, що відбуваються у сфері освіти, де нові технології, інноваційні підходи та глобальні тенденції вимагають постійного оновлення знань.

Актуальність цієї теми полягає в тому, що цифрові технології, такі як онлайн-платформи, системи управління навчанням (LMS), відкриті освітні ресурси (OER) та інші цифрові інструменти, значно розширюють можливості для самоосвіти. Використання цих технологій надає майбутнім педагогам доступ до новітніх знань і ресурсів, що сприяє їх професійному зростанню та розвитку самоосвітньої компетентності. Це особливо важливо в контексті викликів, що постають перед викладачами вищої школи, таких як необхідність постійного оновлення знань, адаптація до нових методів навчання та управління навчальним процесом у цифровому середовищі.

В умовах швидких змін та викликів сучасного світу педагоги повинні бути готовими не лише викладати, але й навчатися самостійно, щоб підтримувати свою компетентність на високому рівні. Це зумовлює необхідність ретельного дослідження питання формування самоосвітньої компетентності майбутніх викладачів саме через цифрові технології.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Питанням інформатизації освіти присвячені праці українських та зарубіжних дослідників В. Бикова, А. Гуржія, М. Жалдака, А. Джайн (A. Jain), В. Кухаренка, А. Манак, Н. Морзе, Л. Панченко, С. Семерікова, О. Співаковського, О. Спіріна, Ю. Триуса, П. Цао (P. Cao), А. Яцишин та ін. Дослідженням проблем використання ІКТ у процесі професійної освіти займалися науковці Л. Гаврілова, Р. Гуревич, Г. Дегтярьова, М. Кадемія, Л. Петухова, С. Семеріков, І. Хижняк та інші вчені. Ґрунтовні розвідки присвячено упровадженню ІКТ в освітній процес вищої школи (К. Власенко, В. Ковальчук, А. Коломієць, В. Кухаренко, Г. Лаврентьєва, С. Литвинова, О. Меньяйленко, О. Муковіз, Ю. Рамський, М. Шишкіна та ін.).

Сутність, особливості й функції самоосвіти, її місце у професійній діяльності вивчали А. Алексюк, Т. Воронова, Л. Кайдалова, Т. Матіс, Т. Махія, Г. Наливайко, М. Рогозіна, Л. Себало, Н. Сидорчук, М. Солдатенко, Г. Цветкова,

С. Шара; проблема формування розвитку самоосвітньої компетентності є предметом аналізу багатьох вчених, таких як: Н Бухлова, Н. Воропай, Ю. Демченко, Б. Маріна, І. Мося, Р. Перкатий, Н. Самарук, Ю. Тадеуш, О. Щолок та ін.; роль самоосвіти в інформаційному суспільстві та використання ІКТ у якості засобу самоосвіти висвітлено у працях Л. Білоусової, В. Величко, Н. Воропай, Л. Гаврілової, О. Кисельової, В. Стрельнікова, О. Федоренко, І. Хижняк.

Зростання рівня самоосвітньої компетентності забезпечується низкою умов педагогічної взаємодії, пов'язаних процесуальними властивостями самоосвіти. Розвиток цієї компетентності має важливе значення у будь-якому виді освітньої (науководслідної, проектної, творчої і т.д.) і професійної діяльності. Особливо гострою стає ця проблема тоді, коли цей вид діяльності тільки формується. Самоосвітня компетентність розглядається сьогодні як важлива професійна якість. Вона ґрунтується на досвіді самоосвітньої діяльності, первинному прагненні студента розширити свій освітній потенціал, підвищити конкурентоспроможність на ринку праці. Внаслідок чого роль вищої школи у формуванні ціннісного ставлення випускників до самостійної діяльності, в усвідомленні майбутніми фахівцями виняткової значущості самоосвітньої компетентності для безперервного професійно-особистісного розвитку багаторазово зростає (Демченко, 2019).

Процес формування самоосвітньої компетентності майбутніх студентів можна представити у вигляді окремих етапів. Основною метою першого етапу (адаптації) є актуалізація мотивів і пошук необхідності та смислу у самоосвіті, поява інтересу до самоосвіти як до нового ресурсу розвитку та конкурентоспроможності. Другий етап (накопичення досвіду) полягає в удосконаленні досвіду самоосвіти за рахунок ускладнення завдань, їх диференціації, різнопланового моделювання ситуацій. Третій етап (власне самоосвіта) передбачає становлення значущості самоосвіти, яка стає домінуючою, а також невід'ємним атрибутом способу життя (Самарук, 2019).

Відповідно до структури самоосвітньої компетентності та етапів її формування, а також з урахуванням дидактичних можливостей ІКТ визначено педагогічні умови формування самоосвітньої компетентності майбутніх учителів технологій засобами ІКТ: підвищення мотивації майбутніх учителів технологій до самоосвітньої діяльності засобами ІКТ; збагачення форм і методів самоосвітньої діяльності майбутніх учителів технологій засобами ІКТ; методичне забезпечення організації та проведення самоосвітньої діяльності із залученням засобів ІКТ, освоєння майбутніми вчителями технологій алгоритму використання ІКТ у самоосвітній діяльності (Федоренко, 2016).

Отже, незважаючи на велику кількість досліджень, питання використання цифрових технологій для формування самоосвітньої компетентності майбутніх викладачів вищої школи залишається недостатньо вивченим. Необхідність розробки ефективних методик і стратегій використання цифрових інструментів для самостійного навчання та професійного вдосконалення є нагальною проблемою сучасної педагогічної науки. Це включає дослідження впливу таких факторів, як мотивація до навчання, цифрова грамотність та ефективність застосування цифрових ресурсів у процесі підготовки педагогів.

Формулювання цілей (мета) статті, постановка завдання. Метою статті є визначення ролі цифрових технологій у формуванні самоосвітньої компетентності майбутніх викладачів вищої школи, що передбачає аналіз можливостей цифрових технологій для розвитку самоосвіти, оцінку впливу навчальних платформ, LMS і OER на формування самоосвітньої компетентності, визначення стратегій підготовки майбутніх викладачів до ефективного використання цифрових інструментів для самоосвіти.

Виклад основного матеріалу дослідження з повним обґрунтуванням отриманих наукових результатів. У сучасному освітньому середовищі цифрові технології стали важливим інструментом для розвитку самоосвітньої компетентності майбутніх викладачів вищої школи. Оскільки педагоги повинні бути не тільки носіями знань, а й активно інтегрувати сучасні методи навчання та використовувати інноваційні технології, важливо розуміти, як саме цифрові інструменти сприяють їхньому професійному розвитку та здатності до самостійного навчання.

Самоосвітня компетентність – це здатність до самостійного, безперервного навчання, яке включає вміння визначати власні освітні потреби, формулювати завдання навчання, вибирати відповідні ресурси, оцінювати результати навчання та вдосконалювати свої професійні навички. Ця компетентність є ключовою для майбутніх викладачів вищої школи, оскільки в умовах стрімкого розвитку знань та технологій викладачі повинні постійно вдосконалювати свої педагогічні та наукові навички. Самоосвіта дає можливість не лише реагувати на сучасні виклики, але й активно формувати нові підходи до викладання, що сприяє підвищенню якості освітнього процесу.

Цифрові технології створюють нові можливості для самостійного навчання викладачів. У цьому контексті найбільшу увагу слід приділити таким інструментам:

– *Онлайн-платформи.* Платформи для онлайн-навчання, такі як Coursera (www.coursera.org), EdEra (ed-era.com), edX (www.edx.org), Prometheus (prometheus.org.ua), Udemy (www.udemy.com) та інші, забезпечують доступ до високоякісних освітніх ресурсів з усього світу. Вони дозволяють майбутнім викладачам вивчати новітні педагогічні технології, отримувати знання з різних дисциплін та брати участь у професійному розвитку незалежно від місця перебування. Такі платформи також дають можливість формувати персоналізовані навчальні траєкторії, що підсилює ефективність самоосвіти.

– *Системи управління навчанням (LMS).* Системи типу Moodle, Google Classroom чи Blackboard дозволяють не тільки організувати навчальний процес, але й слугують важливим ресурсом для самостійного навчання викладачів. Через LMS викладачі мають можливість самостійно вдосконалювати свої навички використання цифрових інструментів для навчання, брати участь у вебінарах, тренінгах та отримувати доступ до відкритих освітніх ресурсів.

– *Відкриті освітні ресурси (OER).* Цифрові навчальні матеріали у вільному доступі, такі як відеолекції, статті, інтерактивні курси та підручники, надають викладачам можливість самостійно досліджувати різноманітні теми, що сприяє поглибленню знань та професійному вдосконаленню. OER дозволяють викладачам з легкістю оновлювати навчальні програми та адаптувати матеріали до потреб сучасних здобувачів.

Ефективність використання цифрових технологій для самоосвіти залежить від кількох важливих факторів, серед яких основну роль відіграють мотивація до навчання та рівень цифрової грамотності.

Самостійне навчання потребує високого рівня внутрішньої мотивації. Викладачі повинні усвідомлювати важливість постійного розвитку та бути готовими інвестувати час і зусилля в підвищення своєї компетентності. Важливу роль у цьому відіграють програми підготовки педагогів, які мають заохочувати самостійне навчання та надавати необхідні інструменти для його реалізації.

Щоб ефективно використовувати можливості цифрових технологій для самоосвіти, майбутні викладачі повинні володіти базовими цифровими навичками. Це включає вміння користуватися різними онлайн-платформами, оцінювати надійність інформаційних ресурсів та створювати власний освітній контент. Без достатнього рівня цифрової грамотності процес самоосвіти може бути ускладненим, а використання доступних ресурсів – неефективним.

Незважаючи на значні переваги цифрових технологій, існує низка викликів, які ускладнюють їх ефективне використання для самоосвіти:

1. *Інформаційне перевантаження.* Велика кількість доступних ресурсів та інформації може призвести до того, що майбутнім викладачам буде важко визначити найбільш релевантні та якісні матеріали для навчання. Для подолання цієї проблеми важливо розвивати навички критичного мислення та оцінки інформації.

2. *Управління часом.* Самоосвіта через цифрові технології вимагає від викладачів ефективного планування часу та управління своїм навчальним процесом. Без відповідних навичок самоорганізації існує ризик втрати мотивації або недостатньої уваги до важливих аспектів професійного розвитку.

Узагальнюючи, можна зазначити, що цифрові технології відкривають широкі можливості для формування самоосвітньої компетентності майбутніх викладачів вищої школи, але їх ефективність залежить від багатьох факторів, серед яких мотивація, цифрова грамотність і наявність структурованої підтримки в рамках освітніх програм. Програми підготовки викладачів повинні бути адаптовані до нових вимог та враховувати потреби цифрової епохи. Це включає надання методичних рекомендацій щодо використання онлайн-інструментів для самоосвіти, створення сприятливого середовища для розвитку цифрових навичок та впровадження стратегій ефективного управління навчальним часом.

Висновки та перспективи подальших розвідок у даному напрямку. Цифрові технології надають майбутнім викладачам унікальні можливості для розвитку самоосвітньої компетентності. Вони забезпечують доступ до глобальних інформаційних ресурсів, дозволяють організувати самостійне навчання відповідно до індивідуальних потреб і відкривають нові форми професійної співпраці та комунікації. Онлайн-платформи, системи управління навчанням та відкриті освітні ресурси є інструментами, які дозволяють майбутнім викладачам бути гнучкими, автономними та більш відповідальними за власне навчання.

Перспективними вважаємо подальші дослідження у цій сфері, що зосереджені на розробці ефективних методик і стратегій інтеграції цифрових технологій у програми підготовки викладачів вищої школи. Необхідно

визначити, які конкретні інструменти та методи навчання сприяють розвитку самоосвітньої компетентності найбільш ефективно. Також важливо вивчити вплив цифрових технологій на різні аспекти професійного зростання педагогів, зокрема на їхню здатність адаптуватися до змін у освітньому середовищі та забезпечувати високу якість навчання в умовах постійної цифровізації.

ДЖЕРЕЛА ТА ЛІТЕРАТУРА

Волошина, Т.В. (2018). *Використання гібридного хмаро орієнтованого навчального середовища для формування самоосвітньої компетентності майбутніх фахівців з інформаційних технологій* [Дис. канд. пед. наук (доктор філософії), Національний університет біоресурсів і природокористування України, Інститут інформаційних технологій і засобів навчання НАПН України]. Вилучено з <https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/710513/1/Волошина%20Т.В.%20dis.pdf>

Демченко, Ю. (2019). Самоосвітня компетентність – невід’ємна складова частина професійної компетентності (діяльності) майбутнього учителя. *Актуальні питання гуманітарних наук*, 1(23), 154-159. Вилучено з <https://doi.org/10.24919/2308-4863.1/23.166160>

Петрук, В.А., Гречановська, О.В., & Сабадош, Ю.Г. (2022). *Інноваційні технології навчання у процесі розвитку самоосвітньої компетентності студентів технічних ЗВО: електронний навчально-методичний посібник комбінованого (локального та мережного) використання*. Вінниця: ВНТУ. Вилучено з https://pdf.lib.vntu.edu.ua/books/2023/Petruk_2022_69.pdf

Самарук, Н. (2019). Структура та педагогічні умови формування самоосвітньої компетентності майбутніх фахівців. *Молодь і ринок*, 9(176), 75-81. Вилучено з <http://mir.dsru.edu.ua/article/view/182235/182131>

Самко, А. (2023). Можливості застосування цифрових технологій у процесі самоосвітньої діяльності науково-педагогічних працівників закладів вищої освіти. *Освіта дорослих: теорія, досвід, перспективи*, 24(2), 131-142. Вилучено з [https://doi.org/10.35387/od.2\(24\).2023.131-142](https://doi.org/10.35387/od.2(24).2023.131-142)

Федоренко, О.Г. (2016). *Формування самоосвітньої компетентності майбутніх учителів технологій засобами інформаційно-комунікаційних технологій* [Автореф. дис. канд. пед. наук, ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет»]. Вилучено з https://ddpu.edu.ua/images/stories/news/specrada/02040616/Fedorenko/fedorenko_aref.pdf

REFERENCES

Voloshyna, T.V. (2018). *Vykorystannya hibrydnoho khmaro oriyentovanoho navchal'noho seredovyscha dlya formuvannya samoosvitn'oyi kompetentnosti maybutnikh fakhivtsiv z informatsiynykh tekhnolohiy* [The use of a hybrid cloud-oriented learning environment for the formation of self-educational competence of future information technology specialists] [Dys. kand. ped. nauk (doktor filozofiyi), Natsional'nyy universytet bioresursiv i pryrodokorystuvannya Ukrayiny, Instytut informatsiynykh tekhnolohiy i zasobiv navchannya NAPN Ukrayiny]. Retrieved from <https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/710513/1/Волошина%20Т.В.%20dis.pdf> [in Ukrainian].

Demchenko, Yu. (2019). Samoosvitnya kompetentnist' – nevid'yemna skladova chastyna profesynoyi kompetentnosti (diyal'nosti) maybutn'oho uchytylya [Self-

educational competence is an integral part of the professional competence (activity) of the future teacher]. *Aktual'ni pytan'nya humanitarnykh nauk*, 1(23), 154-159. Retrieved from <https://doi.org/10.24919/2308-4863.1/23.166160> [in Ukrainian].

Petruk, V.A., Hrechanovs'ka, O.V., & Sabadosh, Yu.H. (2022). *Innovatsiyni tekhnolohiyi navchannya u protsesi rozvytku samoosvitn'oyi kompetentnosti studentiv tekhnichnykh ZVO* [Innovative learning technologies in the process of developing self-educational competence of students of technical higher education institutions]: elektronnyy navchal'nometodychnyy posibnyk kombinovanoho (lokal'noho ta merezhnoho) vykorystannya. Vinnytsya: VNTU. Retrieved from https://pdf.lib.vntu.edu.ua/books/2023/Petruk_2022_69.pdf [in Ukrainian].

Samaruk, N. (2019). Struktura ta pedahohichni umovy formuvannya samoosvitn'oyi kompetentnosti maybutnikh fakhivtsiv [The structure and pedagogical conditions of the formation of self-educational competence of future specialists]. *Molod' i rynok*, 9(176), 75-81. Retrieved from <http://mir.dspu.edu.ua/article/view/182235/182131> [in Ukrainian].

Samko, A. (2023). Mozhlyvosti zastosuvannya tsyfrovyykh tekhnolohiy u protsesi samoosvitn'oyi diyal'nosti naukovo-pedahohichnykh pratsivnykiv zakladiv vyshchoyi osvity [Possibilities of using digital technologies in the process of self-education of scientific and pedagogical workers of higher education institutions]. *Osvita doroslykh: teoriya, dosvid, perspektyvy*, 24(2), 131-142. Retrieved from [https://doi.org/10.35387/od.2\(24\).2023.131-142](https://doi.org/10.35387/od.2(24).2023.131-142) [in Ukrainian].

Fedorenko, O.H. (2016). *Formuvannya samoosvitn'oyi kompetentnosti maybutnikh uchyteliv tekhnolohiy zasobamy informatsiyno-komunikatsiynykh tekhnolohiy* [Formation of self-educational competence of future technology teachers by means of information and communication technologies] [Avtoref. dys. kand. ped. nauk, DVNZ «Donbas'kyi derzhavnyy pedahohichnyy universytet»]. Retrieved from https://ddpu.edu.ua/images/stories/news/specrada/02040616/Fedorenko/fedorenko_are f.pdf [in Ukrainian].

АНОТАЦІЯ

Прискорений розвиток цифрових технологій призвів до глибокої трансформації у сфері вищої освіти, змінюючи традиційні методи викладання та навчальні практики студентів. У цій статті досліджується ключова роль, яку відіграють цифрові технології у формуванні самоосвітньої компетентності майбутніх викладачів вищої школи. У сучасному швидко змінюваному освітньому середовищі від педагогів вимагається не лише ефективне викладання, але й постійне оновлення власних знань та навичок для збереження їх актуальності у професії. Здатність до самостійного навчання стає все більш важливою. Цифрові інструменти, такі як онлайн-платформи, системи управління навчанням (LMS) та відкриті освітні ресурси (OER), пропонують різноманітні та гнучкі траєкторії навчання, надаючи майбутнім педагогам можливість самостійно здобувати, оцінювати та застосовувати знання. Ці технології сприяють доступу до новітніх досліджень, розширюють можливості глобальної співпраці та дозволяють налаштовувати навчальний процес відповідно до індивідуальних потреб та переваг. Однак розвиток самоосвітньої компетентності через цифрові технології супроводжується викликами. Ефективність використання цих інструментів значною мірою

залежить від кількох ключових чинників, таких як цифрова грамотність учнів, їхня мотивація до безперервного навчання та структура підтримки, що надається у межах програм підготовки педагогів. Без належного керівництва студенти можуть стикатися з труднощами, включаючи перевантаження інформацією або нездатність ефективно керувати великою кількістю доступних цифрових ресурсів. У статті підкреслюється важливість підготовки майбутніх педагогів до орієнтації у цифрових навчальних середовищах та їх інтеграції у професійний розвиток. Результати дослідження свідчать, що цифрові технології можуть значно покращити самоосвітню компетентність, але їхній успіх залежить від стратегічного та збалансованого впровадження. Дослідження завершується рекомендаціями щодо подальшого вивчення конкретних цифрових інструментів та педагогічних стратегій, які найбільш ефективно сприяють навчанню протягом життя та безперервному професійному зростанню педагогів, що дозволяє їм залишатися гнучкими та ефективними в умовах постійно змінюваного освітнього середовища.

Ключові слова: цифрові технології, самоосвітня компетентність, викладачі вищої школи, онлайн-платформи, відкриті освітні ресурси, професійний розвиток, підготовка педагогів, навчання протягом життя, цифрова грамотність.

УДК 37.035:316.46-047.22:07:004:316.77

THE FORMATION OF LEADERSHIP COMPETENCIES AMONG STUDENT YOUTH THROUGH THE APPLICATION OF MEDIA EDUCATION TECHNOLOGIES

ФОРМУВАННЯ ЛІДЕРСЬКОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ СТУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДІ ЗАСОБАМИ МЕДІАОСВІТНІХ ТЕХНОЛОГІЙ

Ольга Сипченко

кандидат педагогічних наук, доцент
E-mail: sypchenko.olha@gmail.com
ORCID 0000-0003-2476-8092
ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет», Україна

Olha Sypchenko

PhD in Pedagogy, Associate Professor,
E-mail: sypchenko.olha@gmail.com
ORCID 0000-0003-2476-8092
SHEI «Donbas State Pedagogical University», Ukraine

Наталія Гарань

кандидат педагогічних наук, доцент
E-mail: garan_nat@i.ua
ORCID 0000-0002-7617-8636
ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет», Україна

Nataliia Haran

PhD in Pedagogy, Associate Professor,
E-mail: garan_nat@i.ua
ORCID 0000-0002-7617-8636
SHEI «Donbas State Pedagogical University», Ukraine

Ельміра Ченіга

здобувачка 2 курсу третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти освітньої програми

Elmira Cheriha

getter of the 2st year of the third (educational and scientific) level of higher education of the educational program